

Marek 1

4 **To se stalo**, když Jan Křtítel vystoupil na poušti a kázal: „Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů.“

5 **Celá judská krajina i všichni z Jeruzaléma** vycházeli k němu, vyznávali své hříchy a dávali se od něho křtít v řece Jordánu.

6 Jan byl oděn velbloudí srstí, měl kožený pás kolem boků a jedl kobylky a med divokých včel.

7 A kázal: „Za mnou přichází někdo **silnější, než jsem já**; nejsem hoden, abych se sklonil a rozvázal řemínek jeho obuvi.

8 Já jsem vás **křtil** vodou, on vás bude křtít Duchem svatým.“

9 V těch dnech **přišel** Ježíš z Nazareta v Galileji a byl v Jordánu od Jana pokřtěn.

Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky! Vystup na horu vysokou, Sijóne, který neseš radostnou zvěst, co nejdříve zesil svůj hlas, zesil jej, neboj se! Řekni judským městům: „Hle, váš Bůh!“ Panovník Hospodin přichází s mocí.

To je poselství adventu. Hlavní zpráva dne: Panovník Hospodin přichází! To je dobrá zpráva, která prosakuje textem Bible nejen v knize Izajáš, nejen v příběhu Jana Křtitele.

To se stalo přesně před 2000 lety. Muž jménem Jan žije v pustině jako asketa a co to má na sobě? Velbloudí srst! To býval, před dávnými časy, pracovní oděv proroků. V Janově době – v moderní kultivované antice – to muselo působit bizarně: bilo do očí. Nepřehlédnutelného Jana si nemůžete s nikým jiným splést. Jeho hlučný kazatelský pokřik bil do uší a vytáhl všechny lidi z okolních sídel i Jeruzaléma k němu do pustiny u Jordánu, aby ho slyšeli, a oni ho poslechli!

Co dělá Jan?

- Jan káže pokání – jako kdysi proroci,
- Jan křtí vodou- jako se to dělo při očištném ceremoniálním omývání
- Jan ohlašuje- podobně jako kdysi Izajáš - příchod Někoho, o kom jen tuší, že se s ním nemůže rovnat, není hoden ani být jeho otrokem: rozvázat boty byla práce otroka. Rozdíl mezi nimi ukazuje na rozdíl mezi křtem vodou a křtem Duchem svatým. Při křtu vodou držel křtítel hlavu křtěného chvíli pod vodou : voda připomíná potopu, utopení, smrt. A vymoření s pomocí křtitele znamená záchranu a život. Křest Duchem svatým se tady nejspíš zmiňuje jako živá zkušenost církve , pro

kteřou psal Marek své evangelium - 50 let po Janu Křtiteli. Oproti křtu vodou je Křest Duchem svatým je zásahem pravého života do tupé prázdnoty smrti s konečnou a trvalou platností: život věčný přemáhá nicotu. My , dnešní křesťani, jsme sice křtěni jenom , jenom vodou, byť byla i svěcená, ale působením Ducha svatého vstupujeme do společenství s Kristem a dostáváme nový život – z jeho lásky.

Janova moc

Jan říká , „*přichází někdo silnější než já.*“

Mluví se tu o síle, moci. Moc znamená tvořit, bořit, měnit. Janova moc hýbe s lidmi tak, že na jeho slovo se všichni zvednou, vyjdou ze svých bezpečných míst k němu na poušť, vyznají hříchy a nechají se pokřtít! Takový účinek kázání, to přece není vůbec málo. My taky kážeme pro lidi a jaký to má efekt?

Jan a Ježíš.

Nápadný, hlasitý a nepřehlédnutelný Jan je tak výrazný a zanechal takovou stopu, že o něm píše všechna čtyři evangelia, nejen synoptická, ale i evangelium Janovo. Setkání Jana Křtitele s Ježíšem, jehož příchod ohlašoval, ale popisují všechna evangelia rozdílně! U Matouše Jan Ježíše pozná a zdráhá se ho pokřtít. U Lukáše se při Ježíšově křtu o Janovi nemluví: Duch svatý v podobě živé holubice a hlas z nebe se zjeví všem přítomným včetně Jana. V Janově evangeliu se Jan Křtitel s Ježíšem potkají, aniž by o Ježíšově křtu byla řeč, a Jan vyzná o Ježíši jasně, „*Hle beránek Boží, který snímá hřích světa.*“

U Marka v našem dnešním textu to vypadá, že Jan Křtitel Ježíše pokřtil, aniž by jej poznal: otevřená nebesa s holubicí vidí jenom Ježíš sám. Halasně ohlašovaný Král slávy přichází, dokonce už je mezi námi, ale nic zvláštního se neděje, brány svrchků svých nezvedají a nikdo si ho nevšimne, když v zástupu kajících hříšníků vystojí frontu na křest. Tak to nejspíš bylo, to se stalo - píše nám Marek důrazně. Divíme se tomu správně. Máme se divit. To je totiž ten pravý div, způsob, jakým Bůh přichází k lidem. Boha přece nikdo nikdy neviděl! Jana Křtitele máme v bibli vykresleného do detailu, ale popis Ježíše v ní nemáme. Ježíšův portrét máme ale všichni někde v srdci. V Exupéryho Malém Princovi říká liška, kterou si princ právě ochočil, „*Tohle je mé tajemství. Je velmi jednoduché. Vidíme jen srdcem. Důležité je to, co je pro oči neviditelné.*“

Advent už dávno není něco podezřelého jako kdysi za komunistů, hlásí se k němu celá společnost. A není to jenom marketingová obchodní

slevová akce před vánoce, slavnostní nálada, adventní koncerty a výstavy, děje i spousta dobročinných akcí a sbírek jako Krabice od bot, Ježíškova vnučata nebo třeba Adventní koncerty České televize, dobročinné jarmarky, je toho moc. To je určitě dobře!

Příběh Jana Křtitele ale ukazuje k Adventu možná trochu jinak, než jak jsme si zvykli jej chápat a prožívat. Jan kázal lidem, aby činili pokání a dali se pokřtít. Lidi mu rozuměli a poslechli, káli se a nechali se pokřtít. Nám dnes lidé ale nerozumějí. Slovo pokání v dnešním slovníku není, působí nepatřičně. Pomohlo by, kdybychom pokání nahradili třeba sebereflexí, nebo výzvou: „Koukejte konečně něco udělat se svým životem!“ Možná ano. My, co chodíme do kostela, rozumíme a pro nás to tedy platí. I když už jsme pokřtění. Janova výzva k pokání souzní se starozákonními proroky z prvního našeho čtení. Příklad Spasitele nemáme jen vyhlížet v tichém usebrání. Prorok volá, *„Hleďte Hospodina, dotazujte se na něj, hleďte ho s čistýma rukama a ryzím srdcem, s pokorou.“* Výzvu *Hleďte Hospodina* čteme, když vcházíme do našeho kostela, a vyprovází nás, když z něj vyjdeme. Jan Křtitel volá, *„čiňte pokání“*. Nějaká vnitřní proměna, změna stavu mysli, nalezení nového smyslu života zřejmě nestačí. Chce to činy. Musí to být vidět. Možná, že takový čin, viditelný a věrohodný, by mohl zastoupit naše slova k lidem, když jsou bez účinku.

Jan ohlašuje příchod Spasitele na svět.

Na který příchod čekáme my dnes?

Na jeho druhý příchod na zemi, až na konci věků. Ten asi, na rozdíl od prvotních křesťanů, vidíme hodně daleko, neumíme si to reálně představit.

V adventu čekáme na příchod vánoční zvěsti o tom, že Bůh Otec přišel na tento svět v těle svého Syna a žil životem člověka z masa a kostí.

Příchod Krista je nám jím samotným přislíben i tady teď, jak čteme v u Matouše: *„Neboť kdekoli se shromáždí dva nebo tři v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich.“*

Očekáváním příchodu snad bude i naše odcházení z tohoto světa, které nevyhlížíme, neplánujeme, ale s pokorou s ním počítáme.

Milí přátelé, Jan Křtitel, jak jsme o něm četli u Marka, vychází jako takový zamračený sršatý podivín, žádný sympaták. Já si ho ale představuju trochu jinak. Když jsme byli kdysi v Paříži, v Louvru, všichni musí vidět Monu Lisu. Kolem ní je pořád dav lidí. Já jsem ale kousek dál nemohl odtrhnout oči od Leonardova obrazu Jana Křtitele. Je to jednoduché. Vidíte vlastně jen Janův nadzemský úsměv a ruku ukazující vzhůru, nic víc. Než oči odtrhnete, víte najisto, že je to pravda: „ *Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.* “

Amen